

Naročnina listu: Celo leto 80 din., pol leta 40 din., četrt leta 20 din., mesečno 7 din.
Izven Jugoslavije: Celo leto 160 din. Inse-
rt ali oznanila se zaračunajo po dogovoru;
za večkratnem inseriranju primeren popust.
Upravništvo sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.

Maša Straža

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštnina plačana v gotovini

„Naša Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in
petek. Uredništvo in upravnništvo je v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5. Uredništvo se
more govoriti vsaki dan samo od 11. do
13. ure. Rokopisi se ne vračajo.
Nemotne reklamacije so politične prošje.
Telefon interurban št. 115.

32. številka.

MARIBOR, dne 8. maja 1925.

Letnik I.

Drugi bolgarski obisk v Beogradu.

V Sofiji se vrši veliki atentatorski proces. Pred ofi-
cirje kot sodnike vodijo celo vrsto obtožencev in prič od
intelektualcev, bivših višjih oficirjev do sejakov, vse ukle-
njene v najtežjih okovih. Vprašanja režimskih oficirskih
sodnikov, ki od tega procesa sploh pridejo v javnost, se
češče nanašajo na Srbe in Srbijo kot pa na boljševice,
Moskvo in Rusijo.

Sodnik vpraša obtoženca: »Kaj nisi na policiji izjavil,
da so ti atentatorji Jankov, Minkov in drugi (ki so se sa-
ma ubili, da ne bi padli v roke policije) obljubili, da ti iz-
poslušajo ali da že imajo za tebe potni list od srbske dele-
gacije za beg preko meje?« — »Kaj ne, da so te Srbi iz
Niša zopet nazaj odpemili v Bolgarijo, da si bil v Beo-
gradu in si videl, kako srbske oblasti podpirajo in huj-
kajo bolgarske emigrante?« itd.

Sodnik izprašuje s posebnim pogledom in posebno
gesto in obtožencem se vidi, kaj so v dobi svoje aretacije
že prestali in kako se jih je zaslisevalo.

Ko se v Sofiji tako in še drugače obrekuje in sumniči
jugoslovansko državo sploh, Srbe pa še posebej, pa spre-
jema Beograd že v drugič kot gosta predstavnika sedanje-
ga bolgarskega režima. Lani, koncem leta je bil ob veli-
kem ogorčenju prebivalstva v Beogradu sprejet predsed-
nik bolgarske vlade Cankov, sedaj te dni pa njegov zuna-
nji minister Kalfov.

Lani, kmalu po razdoru med makedonskimi ustaši, ko
je zatekla nasilna smrt samega vodjo komitov Todora
Aleksandrova in ko v Bolgariji ni bilo kaj posebnega, bi
se dal prvi obisk kolikor toliko razumeti, sedaj ob drugem
obisku je pa čisto drugače.

Strašni atentat v cerkvi sv. Nedelje je prišel Cankovi
vladi kakor nalašč, da lahko obrekuje in obtožuje svoje
sosedo, da tako razplamti sovraštvo do Srbov in da lahko
začne na veliko s pokončanjem svojih nasprotnikov in to
ne samo s strankarsko izrazitimi, ampak tudi z onimi, ki
se prikradajo, oškodovani in lačni nočejo klanjati brez-
obzirni in brezvestni diktaturi.

Ko je Cankova vlada silno obrekovala in sumnila
Jugoslavijo in posebej še Srbe, a je pri tem spretno iz-
rabljala momentano protikomunistično orijentacijo Evrope,
ali bolje rečeno: boljševiški bav-bav, ki so ga drugi izra-
bili v ene, je ona porabila v druge svrhe, se naši režimov-
ci dolgo niso znašli, kako stališče naj zavzamejo: ali naj
udarijo po »boljševiški nevarnosti«, s katero že tako dolgo
označujejo vse svoje politične nasprotnike, ali pa naj
odločno nastopijo proti krivičnim obdolžitvam bolgarskega
režima.

Končno so se le odločili za drugo, obdržali so si pa
tudi še prvo in danes, ko je obtožb in klevet bolgarskih
diktatorov na našo državo še vedno polna stara, če ne
že povečana mera, pa v Beogradu sprejemajo bolgarskega
zunanjega ministra v svrhu neke »protiboljševiške« in
»protidiktatorske« zveze, ki jo snuje italijanski fašistovski
diktator Mussolini.

Oba bolgarska obiska bi bila pa tudi brez vseh teh
okolnosti vse obsodbe vredna, ker Beograd ni hotel spre-
jeti povojnega, dolgoletnega voditelja Bolgarije Stambolijskega, ki je svojo glavo zastavljal, ko se je brez prave
zaslonbe postavil proti nekdanjemu bolgarskemu kralju
Ferdinandu, očetu sedanjega bolgarskega kralja Borisa,
ob vstopu v vojno na strani Nemčije in napovedi vojne
Srbiji.

Stambolijski, ki so ga vrgli in na najbolj zverinski na-
čin umorili sedanji bolgarski režimovci kot zavrtni zarot-
niki, je tolikokrat rekel Beogradu: »Naši in vaši so grobo-
vi, ne glejmo pa na nje, da na njih netimo maščevanje,
ampak glejmo na nje, da jih za pozneje ohranimo v ena-
kem čustvu obžalovanja ter po sporazumu in prijateljstvu
na nobeni strani novih ne izkopljemo!« —

To je pokojni Stambolijski rekel upravičeno za svojo
sedanjost in tudi za preteklost, ko je bil vendar radi svo-
jega nasprotstva do bolgarske vojne proti Srbiji cela leta
zaprt in mu je glava visela na niti. Pa Beograd ga ni spre-
jel, ga ni niti spoznal, pohvalil ga je pa potem, ko so ga že
zavrtno in zverinsko umorili današnji bolgarski režimov-
ci, ki so sedaj že drugič po svojih glavnih predstavnikih
sprejeti v Beogradu.

Od vsake politike, pa naj si bo ljudska ali protiljud-
ska, bi človek pričakoval vsaj nekaj doslednosti, pri nas je
pa tudi to pričakovanje odveč, kajti kar se na eni strani
iz največjega lastnega interesa pobija, se na drugi strani
podpira. Ko režimovci sprejemajo prve predstavnike krva-
vega bolgarskega režima, pa dolžijo časopisje SLS, da za-
govarja nas krivično obtožujoči bolgarski režim. Zakaj?
— Samo zato, ker se najostreje obsoja sedanja krvava
diktatura v Bolgariji, a se pri tem tudi povdarja, da se je
poprej iz Beograda mnogo grešilo in se še greši proti bol-
garskemu narodu.

Pred likvidacijo samostojnih demokratov.

Gotovo je, da samostojni demokrati niso samo v ve-
liki brigi za bodočnost, ampak tudi med seboj razprti.
Razdor je izražen že v tem, da je iz sedanje PP vlade od-
letel dr. Krizman, ostal pa v njej dr. Lukinič in sicer še
vedno kot minister pravde. Da dr. Grisogono mnogo opo-
reka Pribečeviču, to je pa že stara stvar, samo da si Pri-
bečevič dr. Grisogona ne upa postaviti na hladno, kakor
dr. Krizmana.

Pribečeviču prede trda in zato sta zadnji čas zopet
stopila zanj v akcijo Cicvaričev »Beograjski dnevnik« in
pa »Balkan.« Ta list že ponovno piše za

edinstvo nacionalnega bloka.

Ena od teh vesti se glasi: Poročali smo že, da se po
posredovalcih vršijo priprave za vstop samostojnih demo-
kratov v radikalno stranko. Ta akcija se je začela že lan-
sko leto, a je v razvoju dogodkov zaostala. Sedaj se je
pa zopet občutila potreba, da se ustvari edinstvo nacio-
nalnega bloka v odbrano državnega in narodnega edinstva
ter politike, ki je izražena v vidovdanski ustavi.

»Balkan« s svojimi gesli: Srbi, ustavi zvesti, državo-
tvorci itd., na ukup! — že od nekdaj dela teren za Pribeč-
evičovo politiko in tako tudi sedaj ni treba ugibati, kdo je
inspirator vesti o »edinstvu nacionalnega bloka.«

Radikali o združitvi

s samostojnimi demokrati sicer ne dajejo točnih in goto-
vih izjav, kažejo pa dovolj jasno svoje stališče in mišlje-
nje, da samostojnih ne mislijo sprejeti kot stranko, ampak
samo kot posameznike.

Pribečevičeva pot

je šla precej časa lepo navzgor, sedaj je pa ob zidu. Ko
je prišel v vlado in so malo zastareli njegovi prejšnji spori
z radikali, je spretno iznesel idejo »nacionalnega bloka«,
ki se je tudi izvajala, četudi je radikali niso nikoli sprejeli.
Pribečevič na vso moč sugerira javnosti, da je nacionalni
blok enotna tvorevina z enotnim ciljem, politiko in meto-
do. Seveda za Pribečeviča je boljše veljati za drugega šefa
stranke s 160 poslanci, kot za voditelja 20 poslancev, ki
so odvisni od milosti 140 radikalov. Med radikali je sicer
ena skupina, ki vedno podpira Pribečeviča, a ta skupina
ni v soglasju z veliko radikalsko večino.

Za Pribečeviča je sedaj pot pri kraju in sedaj se mora
odločiti: ali preko zida v radikalski tabor — na kako odlič-
no mesto seveda —, ali pa v prepad in konec, če se radi-
kali sporazumejo z Radičevovo stranko.

Radikali o Pribečeviču.

Zagrebski »Jutarnji list«, ki po svoji »naročiti strani«
mnogo priporoča sporazum Radičevcev z radikali ter Pri-
bečevičevi politiki pripisuje vso krivdo zla, pride večkrat z
izjavo kakega radikala — seveda anonimno —, ki pravi,
kako razumljivo je radikalom, da Hrvati ne morejo z njimi
skupaj, dokler obstoja takozvani »nacionalni blok«, ali
dokler se radikali držijo samostojni demokrati. Svetozar
Pribečevič je svoj čas rekel, da se takoj umakne, če bi bil
na poti sporazumu. Naj to obljubo izpolni, ker je bil spo-
razumu vedno na poti, zdaj pa še posebno.

Mislimo, da bi radikali, če resno mislijo in so iskreni,
lahko že sedaj prisilili Pribečeviča, da izpolni svojo obljubo.

Politične vesti.

Seja Jugoslovanskega kluba. Po zadnji skupščinski seji
je imel Jugoslovanski klub svojo sejo in je razpravljaj o
političnem položaju. Po poročilu klubovega načelnika se
je razvila živahna debata, katere so se udeležili vsi poslan-
ci kluba. Poročali so o številnih preganjanjih državnih na-
meščencev, ki so edini politični uspeh samostojnih demo-
kratov v Sloveniji, in o težkem gospodarskem stanju v
Sloveniji. Klub je soglasno sklenil, da bo v narodni skup-
ščini začel z odločno akcijo proti krivicam, ki se godijo
ljudstvu, tako proti neznosnemu navijanju davkov, proti
kršenju občinske avtonomije, odstavljanju županov, raz-
pustitvam občinskih svetov, preganjanju srednješolskih
profesorjev in učiteljev; radi popolnega zastanka izvoza
živine, za kar se vlada nič ne briga, radi zanemarjanja in-
validov, radi brezposelnosti, ki se v Sloveniji strašno širi,
za kar ne kaže vlada nobenega smisla, in glede vprašanj
gospodarskega, socialnega in političnega značaja.

Konferenca Male antante, ki se jutri začne v Bu-
karešti in Sinaji, bo imela po poročilu čeških in ru-
munskih vladnih listov v prvi vrsti na dnevnem redu
vprašanje odnosov do sosednjih držav in to posebno
Avstrije, Ogrske in Bolgarije. Zavzelo se bo tudi stali-
šče k nemškemu stremeljenju združitve Avstrije in
Nemčije. Da bi Grčijo prosila za vstop v Malo antanto,
se odločno zanika po grških listih. — Naše zunanje mi-
nistrstvo je glede konference objavilo samo spored
sprejemov in častnih prireditev.

Po svetu.

Protiboljševiška akcija Male antante. Zadnji dogodki
v Bolgariji so zopet ostrašili države Male antante pred ne-
varnostjo boljševiške invazije. Obisk bolgarskega ministra
Kalfova v Beogradu in v zapadnih državah ima glavni na-
men prepričati te države, da organizirajo vse uporniške
akcije v Bolgariji boljševiki s pomočjo Moskve. Domneva
se, da imajo boljševiki svojo centralo na Dunaju, odkoder
potem oskrbujejo svoje agitatorje po raznih državah z
denarjem in propagandnimi sredstvi. Naša vlada je prva
posredovala pri avstrijski vladi, da se onemogoči delova-
nje dunajske boljševiške centrale. Glavno vprašanje na
konferenci Male antante bo tvorila boljševiška nevarnost
na Balkanu. Rumunija in Jugoslavija bodeča skušali pridobi-
ti tudi Čehoslovaško za skupen nastop proti akciji du-
najske boljševiške centrale. V Trstu se bo pa vršila
internacionalna konferenca lige za pobijanje boljševizma.
Ta liga si je stavila nalogo, pobijati boljševizem z istimi
metodami, kot so boljševiške.

Potovanje bolgarskega ministra Kalfova. Včeraj zjutraj
je odpotoval iz Beograda bolgarski zunanji minister Kal-
fov. Napotil se je preko Berna v Paris in London, na po-
vratku pa se zopet zgleda v Beogradu. Od tu pojde najbrž
v Bukarešto, kamor se je mislil že sedaj odpraviti; toda radi
konference Male antante je potovanje odložil. Po vsej
priliki bo posetil tudi Prago. V Paris potuje Kalfov pov-

sem nepripravljen; njegov sprejem pri francoski vladi je
pripravil samo bolgarski poslanik. Zdi se, da njegov poset
francoskim službenim krogom ne bo posebnog ljub.

Nesoglasje v italijanski vladi. Vsled reforme vojnega
ministrstva je nastal v italijanski vladi spor ter je doseda-
nji minister za vojno in mornarico, admiral Thaon de Re-
vel podal demisijo. Mussolini je po novem obrambnem na-
črtu reformiral dosedanje vojno in mornariško ministrstvo
ter ju hoče združiti v skupen resor pod imenom ministr-
vo za narodno obrambo. Obsegalo bi potem tri pododdel-
ke: za armado, mornarico in letalstvo. Z novim načrtom
je Mussolini zadel na hud odpor v vojaških in mornariških
krogih; izgleda pa, da bo tudi ta njegov načrt prodir ter
mu zagotovil tudi premoč nad armado, ki mu je do sedaj
bila najresnejša nasprotnica.

Reaktiviranje Caillauxa. Caillaux, sedanji francoski fi-
nančni minister, je prišel v Painlevejevo vlado le izrednim
potom kot priznan finančni strokovnjak. Vsled izredno
ugodnih rezultatov zadnjih občinskih volitev v Franciji,
kjer so levičarske stranke na celi črti zmagale, smatrajo
Caillauxovi prijatelji, da je prišel ugodni čas, da se njegov
poslanski mandat reaktivira. Proti temu bodo sigurno z
vso silo nastopili nacijonalisti, zbrani v opoziciji.

Svetovna konferenca za stabilizacijo valut. Med Ang-
lijo in Ameriko se vršijo pogajanja za medsebojno pod-
poro angleške in ameriške valute. Če bodo pogajanja
ugodno uspela, bo skušala Amerika sklicati konferenco
vseh držav, da se končno uredi vprašanje stabilizacije
vseh valut. V Evropi je danes edino angleška valuta sta-
bilna, ker se je nedavno postavila na zlato podlago. Ure-
ditev tega vprašanja bi bila svetovne važnosti zlasti za
mednarodni promet in trgovino.

Pedagoški teden v Mari- boru.

Od 11. do 16. maja t. l. se vrši v Mariboru »Peda-
goški teden«, kakor smo omenili že pred 14 dnevi. Pod
tem imenom je namreč zamišljena vrsta predavanj, s ka-
terimi hoče »Pedagoško didaktičski krožek« seznaniti širšo
javnost s sodobno nujnimi vprašanji vzgoje in pouka ter
utemeljiti potrebo reforme vseh šol od osnovne do sred-
nje šole.

Menda je to prvi poizkus te vrste pri nas v Sloveniji,
ako ne v Jugoslaviji sploh, da se hoče oživiti z sistema-
tičnimi predavanji zanimanje vseh slojev za probleme, o
katerih se običajno misli, da so strogo strokovne, notranje
zadeve vzgojiteljskega poklica, a drugim da se ni treba
brigati zanje. Zbuditi se hoče razumevanje za naloge in
nadloge današnjega šolstva ter za težnje, stremeče po od-
pravi nedostatkov, ki ovirajo, oziroma celo onemogočajo
uspešno delo in razmah šole, težnje, da se ustvarijo poleg
že danih naravnih tudi pravni in postavni pogoji za ured-
ničenje nove šole, jugoslovanske delovne šole. Za vsako
novo stvar pa je treba mnogo truda in trde borbe in če je
še tako nujna in dobra. V takih borbah se mnogokrat ubija
idealizem in zapravlja dragocena energija, ki bi rodila lepe
sade, ako je ne bi ovirale nepotrebne zapreke. Da se

odstranijo take ovire, je treba razumevanja in dobrohotnega sodelovanja vsega naroda, v prvi vrsti pa podpore doma in staršev.

To so vodilni motivi te prireditve, kateri bodo sledile še druge v podobnem smislu. Predavanja so zasnovana tako, da bodo podala kolikor mogoče jasno sliko o sedanjem stanju našega šolstva, njegovih nedostatkih ter možnosti preustrojitve. Predavali bodo priznani strokovnjaki na šolskem polju in sicer:

1. Gonilne sile šolskoreformnega gibanja (profesor G. Šilih).
2. Reforma osnovne šole (nadzornik M. Senkovič).
3. Reforma meščanske šole kot enotne nižje srednje šole (prof. Fr. Fink).
4. Reforma srednje šole (prof. Ivan Favai).
5. Reforma učiteljske izobrazbe (dr. Fr. Žgeč).
6. Reforma nadaljevalnega šolstva (ravnatelj D. Humeč).

Predavanja se vrše v prostorih »Ljudske univerze« in bodo s plakati še posebej objavljena.

Dnevne novice.

Preganjanje profesorjev, ki niso režimovci. V ljubljanskem »Narodu« je bila včeraj prvič objavljena vest, da je kralj na predlog ministra prosvete Pribečiča podpisal ukaz, s katerim se premeščajo: profesor gimnazije v Mariboru Franc Bračun na gimnazijo v Niš, profesor I. gimnazije v Ljubljani Evgen Jarc na gimnazijo v Tuzli in profesor II. realne gimnazije v Ljubljani Bogomil Remec na gimnazijo v Jagodini. — Prof. Bračun je narodni socialist, profesorja Remec in Jarc sta pristaša SLS in sicer je prvi podnačelnik stranke, drugi je bil pa njen kandidat-naměstnik pri zadnjih volitvah. Vsi premeščeni so že stari profesorji in so službovali v vsakem oziru vzorno. — Za zahvalo se jim dela sedaj velika škoda s premeščanjem v daljne kraje, katere so režimovci za vse svoje politične nasprotnike, ali bolje rečeno za vse, ki se jim ne uklonijo, spremenili v izgnanstvo, da oni sami kot »integracijski ostanejo doma ter se s terorjem obdržijo na oblasti. — Premestitve prihajajo polagoma, najprej eden, potem trije itd., vmes se pa pusti precej časa, da bi strah deloval na druge uradnike ter jih pokoril dobroznani brezvestni kliki, ki bo s terorjem nadaljevala proti vsem, ki se ji brezpogojno ne podvržejo. Ta klika ima na Stajerskem profesorja dr. Pivka za poslanca in kot prvi se je v Mariboru oglasil njen »odlični« član s predlogom proforskega preganjanja.

Občinske volitve v sedmih občinah ob naši severni državni meji se vršijo prihodnjo nedeljo, dne 10. maja. Med sedmih občinah je v petih občinah postavljena samo lista SLS. Samo v dveh občinah in to v St. Juriju ter na Velki so sestavili samostojni, samostalni demokrati, Radičevci in Nemci skupno listo. V občini Sladki vrh pri Čmureku je bila nemška lista radi ponarejenih podpisov razveljavljena.

Shod SLS v Jarenini. Prihodnjo nedeljo, 10. t. m., govori poslanec Žebot na občnem zboru krajevnice organizacije SLS v Jarenini.

Dve novi župniji v lavantinski škofiji. V kratkem se ustanovita dve novi župniji in sicer v Cezanjevcih pri Ljuto meru in v Veliki Polani v Prekmurju. Vse predpriprave so že izvršene.

Pogreb zaslužnega moža v Šmartnu ob Paki. Dne 26. m. je umrl v Grizah pri svoji hčerki tukajšnji častni občan Martin Pirtovšek. Prepeljan od celjskega pogrebnege zavoda v svojo tukajšnjo rojstno občino, je bil k večnemu počitku položen dne 29. aprila v svoj družinski grob ob nepričakovano veliki udeležbi občinstva. 83letni starček je bil okoli 30 let župan, ustanovitelj tukajšnje Posojilnice, gasilnega društva, dolgoleten član okrajnega zastopa in šolski načelnik. Pokojnik je imel le nekaj razredov gimnazije, a veliko nadarjenost in izrazit čut javnega delovanja v prid bližnjega. Imel je mnogobrojno družino, živel je v srečnem zakonu, obhajal zlato poroko, vse otroke lepo oskrbel. Njegov up in nada sin Martin je umrl kot novomašnik že leta 1895. Kot župan je držal visoko prapor svoje slovenske narodnosti in bil obenem tudi kremenit katoličan. Prijatelju petja so zapeli pevci dve lepi žalostinki, v imenu župnije se je poslovil od njega domači g. župnik. Naj bo delavnemu in preprostem pokojniku Bog plačnik, a vsem njegovim številnim sorodnikom naše iskreno sožalje!

O carinskih aferah beleži ugleden zagrebški list to-le: Že nekaj časa ni bilo slišati o kakih carinskih aferi večjega obsega. Vse dosedanje afere so se razblinile v nič in to radi tega, ker se skoraj pri nobeni ni dala dokazati krivda trgovca. Res je, da se je večkrat dobilo pod deklaracijo volne svilo, da so bile med dvojnimi stenami zabojev skrite dragocene čipke, krivca pa se doslej le ni posrečilo iztakniti. Najbolj so vedno protestirale one trdke, na katere je bilo blago pod deklaracijo volne adresirano, a se je skrivala za to označbo svila; trdke niso hotele prav nič vedeti o takem slučaju. Krivda se je kvečjemu zvalila na kakega neznatnega uslužbenca pri trdki, ki je povzročil napačno deklaracijo brez poziva ter vednosti firme. Ker se pravi ter glavni krivec ni dal izslediti, ni bil nobeden kaznovan, carinska afera je utonila v pozabljenje, ker se je med tem pojavila že zopet kaka nova. Nekaj čudnega pa vendarle je, da so bile vse carinske afere še pravočasno odkrite. Doslej še nismo doživeli, da bi bila kaka trdka prostovoljno carinarnici ovadila, da je dobila pod označbo volna svilo itd. Glavni krivci pri carinskih aferah so posredovalci. Carinski posredniki so bili mogoče pred dobrimi desetimi leti na mestu v mali stari Srbiji, danes so pa neredbe carinske tarife znane vsakemu količnej brijtnemu trgovcu. Če bi že trgovec res rabil kake posredovanje, lahko to opravi špediter. Na ta način bi se prihranil

čas, trud, denar in carinska tihotapstva bi bila onemogočena. Carinski posredovalci so skoro vsi bivši cariniki in ti si privoščijo razne afere, napačne deklaracije itd., a takega krivca je nemogoče izslediti. Po novi carinski tarifi bi bilo potrebno znatno znižanje, nehati bi že pa morala carinska tihotapstva. Tudi bi se moralo upeljati, da je vsak trgovec, v čegar prid se doigravajo carinske afere, za te osebno odgovoren. Ako bi se tako naredilo, bi bilo zlo carinskih afer kmalu iztrebljeno.

Nesreča na Blejskem jezeru. Blejsko jezero zahteva vsako leto svoje žrtve. Večinoma so to nepredvidni veslači ali pa predrzni plavači. V noči od torka na sredo pa se je pripetila na jezeru nesreča, kakor je že dolgo ne pomnijo. Delavci Stanko Knafl, Mirko Artel, Alojz Mihelič, Leop. Rožman in Jakob Dežman so pili v neki gostilni ob jezeru. Okrog 12. ure ponoči so se odločili, da se vozijo po jezeru v čolnu. Komaj pa so se oddaljili nekaj korakov od obale, se jim je čoln prevrnil. Vsi so bili slabi plavači in dasiravno so se z največjim naporom borili za življenje, se je posrečilo le dvema, Rožmanu in Dežmanu, doseči varno obalo. Ostala trojica je našla smrt v hladnih jezerskih valovih. Ponesrečencem je sicer takoj prihitelo mnogo ljudi na pomoč, toda omejiti so se morali samo na iskanje mrtvih trupel. Drugo jutro jih je našel ribič Franc Mandel. Blejčani še ne pomnijo, da bi v jezeru utonilo toliko oseb naenkrat.

Trikatni morilec iz Petrovaradina ujet. Svoj čas smo poročali o trojnem unoru, katerega je izvršil v Petrovaradinu albanski vojak Hasan Miftar. Ustrelil je dva naša oficirja in nekega ruskega polkovnika. Po zločinu je izginil ter je bilo zasledovanje brezuspešno, dasiravno ga je iskal celi bataljon vojaštva in veliko orožnikov. Te dni pa je Miftar slučajno zašel v roke orožnikov. Skrival se je v gozdovih Fruške gore, dokler ga glad ni prisilil, da se približa okoliškim vsem, dasiravno se s tem izpostavi nevarnosti, da bo zasačen. Nekemu pastirju je izmaknil zalogo živeža; pastir je to prijavil orožnikom ter jim zločinca opisal. Opis se je vjemal z osebo petrovaradinskega zločinca, orožniki so ga pričeli takoj zasledovati do Gregurevca, kjer so ga odkrili. Ker je Miftar hotel bežati, mu je zastavil pot selski redar. Begunec je hotel redarja ustreliti, toda ta ga je prehitel ter ga s strelom ranil. Begunca so nato zvezali ter odpeljali v Mitrovico, kjer bo čakal nadaljne usode. Pride pred vojno sodišče, ki ga bo sigurno obsodilo na smrt.

Tragična smrt mladega srednješolca. V Sibeniku je povozil vlak učenca 5. gimnazije. Ivana Matulino. — Ponesrečeni dijak se je igral s svojimi tovarši na vagonu, ki se je premikal na postaji Vruļje. V tem hipu je prišel konduktor Živković ter sunil Matulino z vagona tako, da je ta padel med kolesa, ki so ga usmrtili. Konduktorja je policija izročila državnemu pravdnistvu.

Vrnitev iz ujetništva po desetih letih. Te dni se je vrnil iz ruskega ujetništva v Osijek Josip Singer Sinkovič. Leta 1915 je prišel v rusko ujetništvo. Kot ujetnik je stopil v divizijo dobrovoljcev in se je bojeval na Dobrudži. Ko je prišlo med dobrovoljci do razkola, je vstopil v jugoslovansko legijo in je bil tamkaj do poloma, kojega je doživela Kolčakova armada. Ko so pa v Rusiji postali gospodarji položaja boljševiki in sta se naselila v deželo red in mir, je stopil Sinkovič v službo pri rusko-amerikanski družbi, ki se bavi z eksploatacijo šum v Mandžuriji in v Kini. Ta Sinkovič se je sedaj vrnil v domovino po preteku 10 let in pripoveduje, da je po širna Rusiji še veliko Hrvatov in Slovencev.

Donava in Drava znatno narasli. Brodarski sindikat v Osijeku je ustavil promet med zgornjim in spodnjim mestom, kjer je Drava preveč narasla in ladje ne morejo skozi pod mostom. Drava se je dvignila za 3 in pol metra nad normalno stanje in to v okolici Osijeka. Voda bi še lahko narasla za 1 m in še ne bi došlo do poplave, ker so nasipi zelo visoki.

Prostovoljno gasilno društvo v Ponikvi namerava prirediti dne 29. junija veliko javno tombolo pod znanim »Slomškovim orehom« s prav lepimi dobitki (kuhinska oprava, oprava za spalnico, konjska oprema itd. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, prosimo vsa sosednja društva, naj to blagohotno upoštevajo in naj raje ta dan obiščejo Ponkovičane. Na pomoč!

Borza. Italija 252.75—255.75, London 298.31—301, Newyork 61.45—62.25, Pariz 320—325, Praga 182.80—185.20, Dunaj 865—877, Zürich 11.94—12.04. Dinar notira v Zürichu 8.35.

Kako zavlačujejo odkup zemlje za premikalni kolodvor na Teznem.

Narodni poslanci Franjo Žebot, Ivan Vesenjaki in Stefan Falež so vložili na gospoda ministra saobračaja v zadevi odkupa zemlje, na kojem se nahaja sedaj premikalni (ranžirni) železniški kolodvor na Teznu pri Mariboru naslednjo interpelacijo:

Gospod minister!

Leta 1915 je bivši avstro-ogrski vojni erar s pomočjo politične uprave odzvel okoli 20 posestnikom — po večini delavcem in železničarjem — v občini Tezno pri Mariboru približno 10 ha lepe rodovitne zemlje tik ob železniškem tiru. Med lastniki se nahajata celo dve občini, n. pr. mestna občina Maribor. Na tem prostoru, kjer so se nahajale poprej same njive, so zgradili v letih 1915—16 veliki premikalni kolodvor. Ekspropriacija se dejansko ni izvršila ne pod avstro-ogrske in ne pod sedanjo državno upravo. Prizadeti lastniki zemlje so še sedaj vpisani v zem-

ljiški knjigi kot posestniki, plačevati morajo vse davke od omenjenega kompleksa zemlje. In ker je položen na tem ozemlju železniški tir, se predpisuje prizadetim celo tako visok davek, kakor od kake industrijske svojine.

Še ena krivica se godi pravim lastnikom te zemlje: Od 1. novembra 1918 ne dobijo plačane niti najemnine. Brani se plačati najemnino bivša južna železnica in tudi sedanja uprava državne železnice noče nič slišati o tem plačilu.

Sodišče grozi bivšim lastnikom te zemlje z visokimi denarnimi globami, ako kmalu ne uredijo vprašanja o lastninski pravici ter ne uredijo zemljiške knjige glede parcel, ki pridejo tu v poštev.

Ker so prizadeti večinoma ubožni ljudje, mali posestniki, delavci in železničarji in ker so n. pr. gostilničarju g. Očko-tu podrli celo hišo za njegovo družino in mu odvzeli zemljo, je razvidno, da je zadeva nujna.

Na opetovane intervencije pri ministrstvu saobračaja, generalni direkciji v Beogradu in ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani smo podpisani dobili odgovor, da bo uprava državnih železnic takoj izvršila pravilno ekspropriacijo omenjenega zemljišča, čim bo izvršen pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani sporazum z lastniki zemlje, glede cen.

Ker se je ta sporazum že izvršil, a je poteklo od tega že več mesecev in še vedno ministrstvo ni lastnikom zemlje izplačalo ne odkupnine, ne najemnine za zadnjih šest let, smo kot narodni poslanci in zastopniki prizadetih lastnikov — med katerimi se nahajajo celo občine — primorani, da potomo narodne skupščine iščemo pravice.

Radi tega si dovoljujemo staviti g. ministru saobračaja sledeča vprašanja:

1. Ali mu je sploh znana cela zadeva glede razlastitve, oziroma odkupa zemlje za premikalni kolodvor Tezno pri Mariboru?

2. Ali vam je, g. minister, znano, kaka krivica se godi prizadetim lastnikom zemlje za prej omenjeni prostor, katerega sedaj uporablja in ima od njega edine dohodke državna železnica?

3. Kedaj namerava g. minister naročiti ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani in komitetu za bivše proge južne železnice, da izvede odkup in izplačilo za ekspropriirano zemljo?

4. Ali je g. minister pripravljen ne samo čimprej izplačati lastnikom dolžne svote za odvzeto zemljo, temveč tudi plačati istim najemnino od 1. novembra 1918 do datuma, ko se bo izvršila zemljejknjižna prodaja prizadetih parcel?

5. Ali ste, g. minister, tudi pripravljeni povrniti interesom vse davke, ki jih plačujejo od leta 1918 naprej za železnico, ko je bivša južna železnica in sedanja državna železnica imela hasek in velik dobiček od podjetja, ki teče po zemlji prizadetih interesov?

6. Ali ste voljni kaznovati vse one činitelje pri upravi državnih železnic, koji so krivi, da se ta zadeva niti v teku več kot šest let ni rešila?

Prosimo za nujni ustmeni odgovor v narodni skupščini!

Iz Maribora.

Mariborski mestni kino občini ves čas, kar ga ima, dela težave. Že lansko leto je sklenil občinski svet, naj bi se kino izročil v upravo kakih podjetnih oseb, ki bi ga dvignila in tako pomnožila tudi dohodke. Vršila so se že tozadevna pogajanja. A v odločilnem trenutku naenkrat postane g. Bahun drugega mnenja, da občina kina ne sme dati iz rok. Socijaldemokrati so namreč kino izrabljali. Dobivali so namreč veliko število vstopnic za skrajno nizko ceno; govori se, da so plačali za nje komaj četrtino. Te vstopnice so prodajali naprej svojim pristašem. Po kakih cenah, seveda ni znano. Tako je moral mestni kino pomagati Bahunovim socijalistom delati reklamo za stranko. Razumljivo je torej, da je g. Bahun že lani bil tako krčevito proti temu, da bi občina izročila kino v upravo kakih primernih oseb. Posledica tega je bila, da je občina vsled krivde socijalistov v letu 1924 imela pri kinu okoli 51.000 din. čiste izgube. Ta velikanska izguba je letos zopet povzročila zahtevo, da naj občina kino odda v upravo podjetni in zanesljivi oseb, ki bo posvetila vse svoje moči povzdigu tega podjetja in napravila isto dobičkanosno, da občini ne bo treba več nositi tako velikanskih izgub. Radi tega je občinski svet v svoji zadnji seji proti glasom Bahunovcev in komunistov soglasno sklenil, da nastavi za upravitelja ali poslovodjo mestnega kina g. Ivana Rogliča, ki je znan skozi in skozi kot poštenjak ter je energičen in podjeten, tako da občina mirno lahko izroči kino v njegove roke. Ako g. Ivan Roglič prevzame upraviteljstvo kina, bo odložil seveda mandat občinskega svetnika. Da taka rešitev tega vprašanja ni po volji g. Bahunu, je popolnoma razumljivo, zato je v »Volksstimme« že začel rohneti in razsajati zoper večino narodnega bloka v mestnem svetu. Pa ne bo nič pomagalo. Bahun ne bo več izrabljaj mestnih podjetij v svoje strankarske namene. Na magistratu je treba vestno gospodariti in varčevati, da se popravijo veliki grehi, ki so jih socijalisti v zadnjih treh letih napravili v škodo mestne občine. To večina dobro ve, zato bo šla mirno svojo pot, ne oziraje se na obupno bevskanje »Volksstimme« in Bahunovcev.

Mestno električno podjetje je zadnje leto veliko tpeplo. Bilo je vse v neredu in trajalo še bo dolgo, preden se bo vse zopet popravilo, kar se je zagrešilo. Povdarjamo, da je bila bilanca za leto 1923 napravljena pod vodstvom g. Kejžarja, kakor je poročal občinski svetnik Pfrimer tako površna in napačna, da se jo je moralo letos takorekoč vnovič zopet narediti. Da se ta nered v podjetju zopet odpravi, je bilo potrebno nastaviti tam zanesljivega, vestnega in večjega knjigovodjo. To je občinski svet tudi storil s

tem, da je v zadnji seji nastavljal na to mesto kot knjigovodja g. Josipa Barle, dosedanjega revizorja Zadrúžne zveze v Mariboru. Demokratični listi seveda so izdali o tem tendenciozno poročilo, da je g. Barle imenovan ravnateljem mestnega električnega podjetja kot naslednik g. Kežarja, in da se je g. Kežarja zato porinilo iz podjetja, da bi klerikalci mogli vriniti tje g. Barleta. Tako je poročalo »Jutro«. Kakor navadno, se je seveda »Jutro« tudi tokrat nesramno zlagalo. Zakaj se je g. Kežarja odstranilo in moralo odstraniti iz električnega podjetja, je pač »Jutrovce« natančno znano, in mislimo, da je veliko bolje za »Jutrovce« in Kežarjeve pristaše, ako tukaj o tem ne razpravljamo. Zato je najbolje, da so »Jutrovci« s Kežarjem lepo tiho in naj bodo zadovoljni, da tudi drugi o njem nič ne govorijo. Laž pa je tudi, da bi bil g. Barle imenovan ravnateljem električnega podjetja. Kežar res je bil ravnatelj z visoko plačo, a bil je slab ravnatelj. G. Barle pa bo moral biti samo knjigovodja, ki bo imel v razmeru s Kežarjem zelo nizko plačo, ker nastavljen je kot knjigovodja in ne kot ravnatelj. Mestno električno podjetje ne rabi različnih ravnateljev, pač pa krvavo potrebuje resnih delavcev. Dobro bi bilo, da bi se poročevalci »Jutra« in »Tabora« drugokrat obrnili za pojasnila na demokratske občinske svetnike, ki jim je resnica pač dobro znana, preden pošljejo v svet lažnjiva poročila.

Celo dr. Vekoslav Kukovec se javno izraža proti preganjanju profesorjev in drugih državnih nameščenecv po Žerjavovcih. Iz vrst pristašev mariborske JDS smo dobili zaupno poročilo, da sta dr. Kukovec in dr. Pipuš z vso odločnostjo obsodila preganjanje iskrenih rodoljubov Ribariča in Bračuna. Na drugi strani tudi izvemo, da so duše informacij, ki jih dobivata Žerjav in Pribečevič, znani člani vodstva SDS: Lipold, Strmšek, Reisman in Spindler.

Mariborski mestni uslužbenci, posebno nižjih kategorij prosijo sl. občinski svet: Usmilite se nas in ne odtrgujte nam z novo pragmatiko naših dosedanjih dohodkov. Če se posameznikom odtrga 200 do 400 dinarjev mesečno, bo to za nje usodepolno. Prosimo večino obč. sveta, naj dosedanjim uslužbencem pustijo vsaj dose-danje dohodke. Določila nove pragmatike naj se strogo izvajajo za novo sprejete mestne uslužbenice.

Seja okrajnega odbora SLS v Mariboru za IV. okraj (Koroško predmestje) se vrši v petek, dne 8. maja t. l., v Društveni sobi Koroška cesta št. 1. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Velika veselica, ki jo priredi Društvo za zidanje nove cerkve Sv. Magdalene v Mariboru se vrši v nedeljo, 17. maja v gaju podoficirske inženerske šole tik Maribora. Začetek ob 3. uri popoldne. Veselični prostor se nahaja v dijnem parku tega zavoda. Prostor je od vseh strani obkrojen z drevoredi, tratami in livadami. Lepšega prostora za ljudsko veselico ni moči najti, nego je ta krasen gaj (bivše kadetnice). Veselični odbor je sinoči določil vse podrobnosti za veselico. Sodelovalo bo več godb, pevski zbori, priredili se bodo vsakovrstni šotori, srečolov itd. Na veselični prostor bodo vozili iz mesta avtomobili. Cela župnija, da celo mesto se pripravlja na to veliko veselico.

Mariborski sanatorij bo prodan. Sanatorij bratov Tavčarjev v Krčevini pri Mariboru je last Kreditne banke. Kreditna banka bi sanatorij rada prodala in je že bilo več tozadevnih pogajanj. Najbolj resen kupec je dr. Kraighar iz Ljubljane. Do kupne pogodbe med banko in Kraigharjem bo gotovo prišla. Sanatorij je za Maribor potreben in se bo tudi obnesel v gmotnem oziru, ako ga bo vodila kaka res prvovrstna zdravniška moč, do katere bi imeli bolniki zaupanje.

Avtomobil pogorel. Včeraj se je pripetila lastniku avtomobila in izvoščeku g. Vidmarju težka nezgoda. Ko se je peljal s svojim avtom po cesti med Pesnico in Kungoto, se mu je nenadoma vnel motor ter eksplodiral. V hipu je bil ves avto v plamenu in Vidmarju se je komaj posrečilo, da je nepoškodovan skočil z voza. Avtomobil je popolnoma zgorel; na cesti je ostalo le ožgano in zverženo železno ogrodje. Ker je imel gospod Vidmar avto zavarovan, ne trpi posebne škode.

Pevsko prosvetni večer, ki ga je priredila v četrtek, 30. aprila t. l. v dvorani Zadrúžne gospodarske banke kot IV. in obenem zadnji prosvetni večer v tej sezoni Prosvetna zveza v Mariboru, je značil hkrati tudi višek glede sporeda in njegovega izvajanja. Poleg tega pa je bilo pri polni dvorani udeležencev — med njimi zopet mestni župan g. dr. Leskovar z gospo soprogo in drugi odličneži — naravnost svečano razpoloženje kakor je redkokada pri takih prireditvah. Med prvimi pozornostmi vsega večera je bila umevno koncertna pevka sopranistinja gđe. Regina Mihelič iz Zagreba, ki je s svojim res ljubkim in izšolanim glasom zapela vseh petero pesmi — Zajčbe Na gondoli, Vir, Lastavice, Volaričev Dekliško tožbo in Klaičev Tišek in tičica — s takim razumevanjem in z dovršenostjo, da je zadovoljila tudi zelo kritična ušesa. Šel je glas po dvorani, da bi morala gospodična s svojim glasom bolj v javnost in v ospredje, ker povsod bi bila sprejeta z veseljem, mnogi pa bi jo radi slišali in videli celo na našem odru. Vsekakor pa ne smemo pozabiti šteti gđe. Mihelič v dobro in pohvalo to, da se je tako radevolje odzvala prošnji Prosvetne zveze in nastopila pri prosvetnem večeru, za kar so ji gotovo hvaležni poslušalci in zveza sama. Želim le: v prihodnji sezoni na svodenje. Nič manj pohvale in hvaležnosti pa ne gre gospodu Milku Bedjaniču, ki je spremljal petje z vso spretnostjo na klavirju, dasi le-ta ni bil ravno dobre kakovosti, kar se je zlasti opazilo pri solo, ki ga je prav dobro igrala gospodična Štubelj. Omeniti moramo še baritonolo g. Gračnerja H., ki bo z nekaterimi popolitvami lahko zelo dober pevec. S tem je bil pevski del večera končan. Drugi, planinski del ni bil nič manj zanimiv. Središče je bilo dobro zasnovano predavanje g.

Novodošlo originalno angleško sukno

modno perilo, samoveznice, klobuki itd.

Fr. Mastek, Glavni trg 16.

dr. A. Vebleta o slovenskem planinstvu in predavanje številnih skioptičnih slik slovenskih gora, katerih posamezne so se res kar bliščale v svoji lepoti. Povedati se vsega tega ne da, videti je bilo treba. Pravo planinsko razpoloženje pa še je povzdignil moški zbor z J. Aljaževu pesnijo »Oj Triglav, moj dom« in orkester z že znanim dobrim igranjem V. Parmove parafraze na A. Nedvedov »Nazaj v planinski raj«. Spričo tega, kar nam je nudila pri letošnjih prosvetnih večerih Prosvetna zveza v Mariboru, nam je bilo kar hudo ob sklepih besedi njenega I. podpredsednika g. Iv. Prijatelja, ki je povedal, da je vsaj do 1. oktobra t. l. teh lepih večerov konec. Vendar tem rajši pa se bomo odzvali njegovemu vabilu, da bomo posečali v prihodnji sezoni take večere stalno in še v večjem številu, prepričani, da nam bo nudil vsak prosvetni večer tako dovolj pouka, kakor tudi pravega umetniškega užitka. — (Op. ur. Vsled zadržanosti poročevalca, objavljamo poročilo šele danes.)

»Pedagoški teden v Mariboru. Kakor je bilo že javljeno, se vrši v dneh od 11. do 16. maja t. l. v veliki kazinski dvorani »Pedagoški teden«, kjer bodo priznani strokovnjaki razpravljali o reformi našega šolstva. Predavanja se vršijo v večernih urah (začetek ob 19.45) in so namenjena najširšim krogom: staršem, vzgojiteljem, in sploh vsem, ki se na kakršenkoli način pečajo z vzgojo. Po vsakem predavanju se vrši diskusija, ki bo vsakomur omogočala, da izrazi svoje mnenje ali da stavi primerna vprašanja.

»Pedagoški teden« v Mariboru. Spored predavanj »Pedagoškega tedna«, ki se vrši od 11. do 16. maja t. l. v veliki kazinski dvorani dnevno ob 19.45 uri: V ponedeljek, dne 11. maja: Gonilne sile in glavne smeri šolsko-reformnega gibanja. (Gustav Šilih.) V torek, dne 12. maja: Reforma osnovne šole. (M. Senkovič.) V sredo, dne 13. maja: Reforma meščanske šole. (Fr. Fink.) V četrtek, dne 14. maja: Reforma srednje šole. (Ivan Fava.) V petek, dne 15. maja: Reforma učiteljske izobrazbe. (Dr. F. Zgeč.) V soboto, dne 16. maja: Reforma nadaljevalnega šolstva. (Drag. Umek.)

Izredni občni zbor članov trgovskega gremija se vrši v soboto, dne 9. maja 1925 v Gambirnovi dvorani v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev obč. zbora. 2. Ustanovitev bolniške blagajne samostojnih trgovcev pod okriljem gremija in potrditve pravil. 3. Volitev blagajniškega odbora, in sicer: predsednika, podpredsednika in 7 odbornikov ter predsednika in dveh članov v nadzorovalni odbor. 4. Sistemiziranje bolniškega upravitelja. 5. Sklepanje o nadaljnjem članstvu gremija v Zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani ali o izstopu iz nje. 6. Slučajnosti. V slučaju, da bi ta za 19. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro kasneje drug občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. Opozarja se pa, da je za ustanovitev bolniške blagajne s prisilnim pristopom vseh gremijalnih članov potrebna tričetrtinska navzočnost vsega članstva.

Družabni klub v Mariboru priredi v nedeljo, dne 10. maja t. l. ob lepem vremenu zlet na Sv. Duh. Zbirališče udeležencev je na Glavnem kolodvoru. Čas odhoda: zjutraj. Tem potom vabi vodstvo kluba vse kršč. soc. organizacije, da se pridružijo zletu. Sv. maši pristopujemo na Sv. Duhu. Prijatelji lepe narave in poštene družabnosti, pridite!

Društvo katoliških mojstrov v Mariboru je imelo skupno z Obrtno zvezo za mesto Maribor dne 6. maja občni zbor. Bil je zelo dobro obiskan. Na zboru je govoril o gospodarskem položaju poslanec Franjo Žebot. V odbor obeh organizacij so bili izvoljeni obrtniki in mojstri iz vseh delov mesta in to najboljši in zavedni možje.

Prvo veliko javno tombolo priredi v nedeljo, dne 10. t. m. ob treh popoldne, v slučaju slabega vremena pa dne 17. t. m., na Glavnem trgu v Mariboru podružnica Osrednjega društva nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev s krasnimi dobitki in sicer: 1. tombola: oprema za spalno sobo, vrednost 6000 din.; 2. tombola: ženski šivalni stroj, vrednost 4500 din.; 3. tombola: moško kolo znamke Neger, vrednost 3600 din.; 4. tombola: kuhinjska posoda, vrednost 2000 din.; 5. tombola: 4 kubične metre bukovih drv, vrednost 800 din.; zraven tega je 10 petvork, 25 četvork, 100 terni, 150 amb. Zatorej vsi dne 10. t. m. ob treh popoldne na Glavni trg, poskusite svojo srečo. Dobitki so izloženi na Grajskem trgu v oknu združenih mizarjev. Občinstvo se opozarja, da ob izvršitvi tombole naj ne meče naokoli kartone, kar je strogo zabranjeno, in bo v slučaju, da bi kljub opominu kdo metal, policijsko kaznovan. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

Pevsko društvo »Luna« priredi kakor običajno tudi letos pomladansko veselico s koncertom ter drugimi zabavami in sicer dne 7. junija na vrtu »Lovskega doma« nad tremi ribniki v Krčevini. Opozarjamo že danes na to prireditev, ki obeta biti po vsebini, kraju in času ena najlepših.

Mladinska prireditev v prid Podmaldka društva Rdečega križa v Mariboru se je vršila v nedeljo, dne 3. t. m., popoldne v narodnem gledališču v Mariboru. Spored so tvorile pevske točke in pravljica igrice »Pri mamici je

raj.« Prireditev se je ponovila v sredo, dne 6. t. m. in se bo na splošno željo ponovila še enkrat v nedeljo, dne 10. t. m., popoldne. Gotovo bo tudi tedaj poset predstave, posebno z ozirom na občinstvo izven Maribora, ugoden, že zato, ker gre čisti dobiček v tako blag in obče-koristen namen.

Prvi sestanek perutninarjev iz Maribora in iz okolice radi prireditve razstave, ki se vrši meseca oktobra t. l. v Mariboru, bo prihodnjo nedeljo, dne 10. maja, ob 3. uri popoldne, na vrtu g. Ernesta Birtič, gostilničarja pri mestni klavnici ob brodu, pri slabem vremenu pa v posebni sobi. Obenem si bomo ogledali njegovo perutnino z golobi vred. Dobrodošle seveda tudi naše gospodinje-perutninarice!

Dijaška kuhinja v Mariboru vabi vse svoje člane in prijatelje k izrednemu občnemu zboru, ki se vrši v sejni dvorani Narodnega doma v Mariboru, v petek, dne 8. t. m., ob 18 $\frac{1}{2}$ uri.

Narodno gledališče. Repertoar: Danes v petek, dne 8. maja: Zaprti. — Sobota, dne 9. maja: Zaprti radi koncerta Glasbene Matice. — Nedelja, dne 10. maja: »Mar-ta«, kuponi.

LISTEK.

Mali svet naših očelov.

Roman v treh delih. Spisal Antonio Fogazzaro.

Prevod iz italijanščine.

II. poglavje.

Na pragu novega življenja.

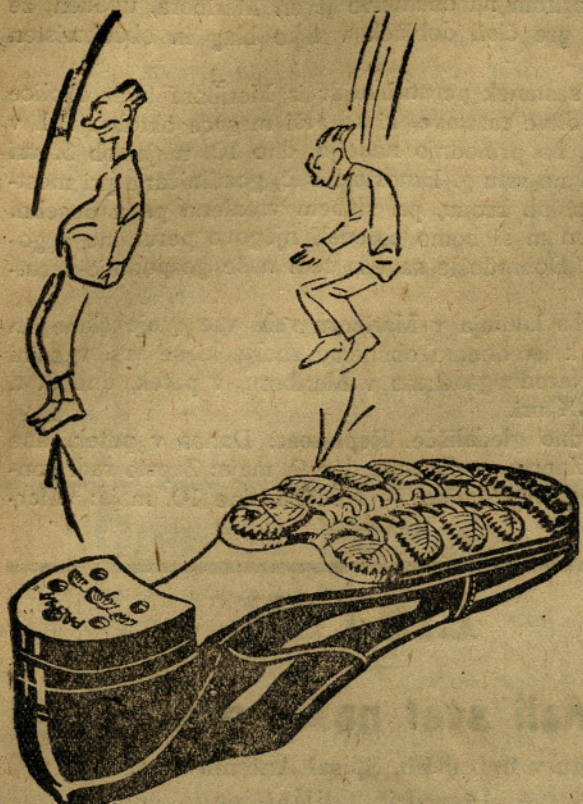
»Lopov!« je škripal z zobmi don Franco, ko je stopal po stopnicah v svojo sobo. »Avstrijski osel!« Znašal se je nad Pasottijem, ker se ni mogel nad staro materjo. In s sikavci besede »avstrijski« si ni dal samo duška svoji jezi, ampak je sikajoč obenem okusil neko slast in zadoščenje. Ko je prišel v sobo, ga je bila jeza že minila.

Vrgel se je v naslonjač, ki je stal pred širokoodprtim oknom. Gledal je na otožno jezero, zavito v popoldansko meglo, in na samotne gore, tam v ozadju jezera. Globoko je vzdihnil. O, kako dobro se je počutil tu, sam, kakšen blažen mir, kako čisto drugačen zrak od onega v salonu, kako ljub zrak, poln njegovih misli, njegove ljubezni! Začutil je silno potrebo, da bi se res vdal, tem mislim; in te so ga res tudi takoj vzprejele ter mu zapodile iz glave obe Carabellijevi, Pasottija, staro mater in neumnega carinika. Misli, njih več? Ne, bila je ena sama misel, spletena iz ljubezni in razuma, iz bojazni in veselja, iz toliko sladkih spominov in hkrati iz trepetajočega pričakovanja. Zakaj nekaj slavnostnega se mu je bližalo in v senci te moči naj bi ga doseglo. Franco je pogledal na uro. Bilo je tričetrt na štiri. Še sedem ur. Dvignil se je in se s prekrizanimi rokami naslonil na okno.

Še sedem ur in pričelo se bo zanj novo življenje. Razen par oseb, ki se bodo udeležile dogodka, ni vedel nič Frak, da se bo to noč, proti enajstim, don Franco Maironi poročil z gospodično Luiso Rigey.

Gospa Terezija je bila pred nekaj časom čisto odkritosrčno prosila Franca, naj se vda željam svoje stare matere ter se zdrži obiskov v njeni hiši; naj Luizo pozabi. Tej je bilo pa tudi čisto prav, da se z ozirom na odločnost rodbine Maironi in ugled njene matere prekine vsak viden stik; ni pa dvomila o Francovi zvestobi in o tem, da je z njim že na večno zvezana. Franco je študiral v tem času pravo, skrivoma, ne da bi stara mati za to vedela. Hotel se je posvetiti kakemu meščanskemu poklicu in postati popolnoma samostojen. Tedaj pa je gospa Terezija po tolikih razburljivih dogodkih zbolela za srčno boleznijo, ki se je koncem avgusta 1851 zelo naglo poslabšala. Franco ji je pisal in jo prosil, naj mu dovoli, da jo vsaj vidi, če že ne more izpolniti »svoje dolžnosti, da bi ji stal ob strani«. Gospa je mislila, da tega ne sme dovoliti, in mladi mož je bil ves obupan. Povedal ji je, da smatra Luizo za svojo nevesto pred Bogom in da bo prej umrl, nego bi jo pustil. In ker se je uboga gospa čutila vsak dan slabšo in je videla hčer-kino hodočnost tako negotovo, videč pa tudi mladeničevo trdno voljo, je srčno želela, da bi se poroka, če se že mora, izvršila čimprej. Z največjo naglico so vse pripravili s pomočjo župnika iz Castella in brata gospe Rigey, inženerja Ribera iz Orije, ki je bil nastavljen pri c. kr. uradu za javne naprave v Comu. Sklenili so to-le: poroka naj se izvrši tajno; Franco ostane pri stari materi, dokler ne bo nastopil ugoden trenutek, da bodo markizi vse priznali. Franco je zaupal v pomoč škofa Benaglia v Lodi, starega prijatelja rodbine. Toda stvar mora biti prej izvršena. Za slučaj, če bo markiza, ko izve, še bolj trda, kar je bilo zelo verjetno, se mlada poročenca z gospo Terezijo vred nastanita pri stricu, inženirju Riberi v Orii. Ribera je bil samec in je že sedaj vzdrževal rodbino svoje sestre; sprejel bo potem še Franca kot svojega sina.

Širite „Našo Stražo“!

PALMA

kaučuk podpetniki in podplati

vzdržijo vsako vreme, so prožni in higijenični.

Birma se bliža. Vsled prenovljenja lokala prodajam po tovarniških cenah vse vrste ur, zlatnine, srebrnine itd. Popravila svoje stroke izvršujem točno in po ceni z jamstvom. Lovrene Stojec, urar, Maribor, Jurčičeva ulica 8. 182

Prima Dürkopp šivalni stroji in kolesa po najnižjih cenah pri Alojzu Ussar, Maribor, Krekova ulica 14. 103

Kolje, dvametersko in navadno flosarsko, prodaja ali zamenja za vino: Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Razglas.

Vodstvo naše ekspoziture v Mariboru, Slovenska ulica št. 13, je s 1. majem 1925 prevzel g. I. Simčič.

Prejšnji vodja g. Ig. Nadrah je izstopil iz službe.

„SLAVIJA“

jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani.

Jajca za podlaganje štajerskih in sulmdolskih kokoši, čiste pasme, se dobijo vedno pri F. Greiner, Maribor, Gosposka ulica 2. Razpošiljanje po pošti. 214

Birmska darila

vsake vrste, kakor ure, zlatnina in srebrnina najcenejše pri trdki

F. KNESER, MARIBOR,
Aleksandrova cesta 27
preje A. Kiffmann.

Popolnoma varno

naložite svoj denar pri

KREKOVI POSOJILNICI V MARIBORU
reg. zadr. z neom. zav.

Koroška cesta št. 1 pri cerkvi sv. Alojzija.

Sprejme vsako, tudi najmanjšo vlogo. Obrestuje zelo ugodno, večje vloge pa po dogovoru. — Uradne ure: sobota: 15.—17. — nedelja: 10.—12.

CEMENT APNO la. TRAVERZE

in vse vrste železnine po najnižji ceni se dobi na drobno in debelo pri trdki

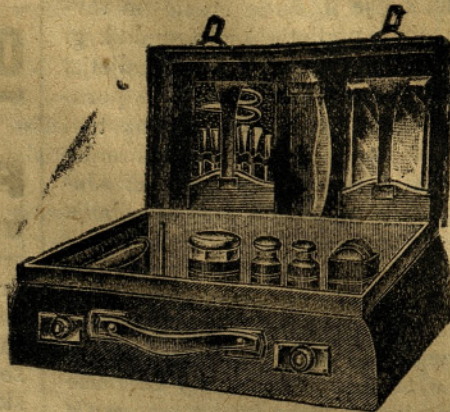
Ivan Koražija
trgovina z železnino
: Maribor :
Aleksandrova cesta 42
Meljska cesta 1.

POPRAVILA

MEHANIČAR IVAN LEGAT
specialist za pisarniške stroje
MARIBOR
samo Vetrinjska ulica 30.
Telefon št. 434.

Predno odpotujete

preskrbite se z potnimi kovčki, kasetami, necesari, torbami, listnicami, nahrbtniki i. t. d.

Vse to dobite v veliki izbiri in zmernih cenah samo pri

Ivan Kravos, Maribor,
Aleksandrova cesta 13. — Telefon 207

Priporočila se Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da ustreže ljudem, jih je oskrbel Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpusom) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D. Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se tople priporočila, da si vsak, kdor križe potrebuje, kupi v Tisk. sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala.

Za obilo dokazov toplega sočutja povodom prerane smrti našega nepozabnega soproga, očeta itd., gospoda

Jakoba Majerič

nadzornika drž. železnice in občinskega svetnika,

kakor tudi za mnogoštevilno udeležbo na njegovem zadnjem potu izrekamo tem potom vsem našo najpriskrnejšo zahvalo.

Zlasti se zahvaljujemo gospodu načelniku višj. nadz. Doboviške, gosp. županu dr. Leskovarju in občinskemu svetu, pevskega zboru »Dravec«, vsem darovalcem krasnega cvetja ter vsem pokojnikovim prijateljem in tovarišem.

Maribor, dne 7. maja 1925.

215

Zalujoči rodbini Majerič in Lovrečič.

VOLTA

DOMAČA
ŽARNICA

TOVARNA
VOLTA d.d.
MARIBOR

Pletene vrtno garniture in stojala za cvetlice

ima v največji zalogi

IGO BALOH
Maribor, Gosposka ul. 15

Inserirajte!

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.